

Az előfizetési ára:

Egész évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 „ 50
Negyed évre 1 „ 25

Külsőeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
Egész évre 4 forint, fél évre 2 forint.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizethető és egyes lapellátásokat venni lehet a kiadóhivatalban, TRAUB B. és Társa, VALENTIN Károly, BOHM M., LUZSOVICS L., WEIDINGER N. (Domján I) üzletében és a fűdohánytözsdeben.

Hirdetések:

mindenkor árjegyzék szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyiltterben egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön:
Barek J. és társa Erfurtban, Haenstein és Vogler, Steiner A. Hamburgban, Daube G. L., Knoll Ignac Frankfurtban, Opelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf Bécs.
Magyarországon:
Eckstein Bernát Goldberger A. V. Lang Lipót, Schwarz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi íróda”-ja Budapesten.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utcaiban levő hirdetések felvételi irodája Pécsen.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, Nepomuk-utca 29. sz. küldendő.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem a latnak vissza.

„Borul a láthatár!”

= Az ország legkiválóbb férfiai, a politikai élet kipróbált harcosai óva, illetve figyelmeztetik a nemzetet, hogy a láthatár borul. Nem a hírlapok ellentétes híreit, nem a külföldi levelezők mesterkéltn kombinációit, nem az egyik-másik diplomata szájába adott nagy szavakat s nem a börtök érzékenységét, ingadozásait tartjuk komoly, vészjelző jelenségeknek, hanem a közélet kitünőségeinek intelmeit, midőn megragadva minden alkalmat hazaszeretettük egész nagyságával, a felelősség teljes tudatával s a helyzet igaz megítélésével figyelmeztetik a nemzetet a jövendő, már-már alig elmaradható válságos napokra.

Igy tett legközelebb a nemzeti kaszinó Széchenyi-lakomáján az ország fővárosában, a közélet számos jelesei előtt Tisza Lajos gróf, kinek szavai állásánál, tekintélyénél fogva mindenkori figyelmet érdemelnek, de kétszerte fontosabb értékük az ünnepély jelentősége s a hely miatt, hol a felszólalás történt. A legnagyobb magyar emlékeknek voltak szentelve a gróf szavai, de a hazához szóltak egyszersmind s mi bár távol állunk nagy politikai kérdések vitálatától és legkevésbé sem erőlködünk a „béke vagy háború?” kérdésének megoldásán, — mégis kötelességünknek ismerjük azokat a szavakat tovább adni, mert valóban ideje, hogy az országban mindenki átgondolja s átérzeze a bekövetkező válságos idők nagy jelentőségét s a haza fenntartása iránti nagy küzdelemben — béke vagy harc idején — legyünk mindnyájan, minden más törekvést túlszárnyalva együttérzők, solidarisak.

„Borul a láthatár!” Igy szolt a nemes gróf. És hozzá tévé: „A nemzet huzamosabb időre erős megpróbáltatásoknak lehet kitéve, a nemzeti létért való küzdelem a legnagyobb erőfeszítést és áldozatot követelendő esetleg a nemzettől.” Oly helyen ily szavakat nem szoktak mondani, ha azokra szükség nincs, ha a jövő iránti reménye ege tiszta, felhőtlen, derült lenne. Am a nemzet nehéz időknek, megpróbáltatásoknak néz elé békében ugy, mint háborubban s csak a munkálkodás, a kitartó, eszéles gondosság óvhatja meg nagyobb bajoktól; lemondani, csüggedni, az erőt apró bajokban szétforgácsolni nem szabad.

Borul a láthatár! Szükség van a figyelmeztetésre; mert valljuk be őszintén s ne takarjuk el sebeinket: a köz-szellem a nemzet

egy jelentékeny részénél hanyatlóban, sőt demoralizálva van. Vagy nem ezt tanúsítja-e a mindinkább terjedő osztály- és vallási gyűlölség, a sajtó egy részének kicsapongása, a magánérdek és protekcionális rendszer felülkerekedése, a műveltebb osztályok hideg közönye a közügyek iránt, a társadalmi kapcsolatok laza volta és sok más egyéb? Ideje tehát, hogy a polgár a hazaszeretet és áldozatkészség, a szabadságérti lelkesedés és a törvény s a hatóság iránti tisztelet kötelmeire figyelmeztetve legyen; ideje felhívni figyelmét országunk bel- és külállapotának helyes felismerésére, hogy megnyerjük a hazának és a társadalmi rend érdekének mindazokat, kiknek össztevékenysége s együttes munkálkodása van hivatva biztosítani annak létét. Fel kell ráznunk álmából a nemzet morális erejét; ne várjuk, hogy ellenségünk őrskéi s a fejünk felett égő tető ropogása keltsenek fel bennünket! Ne a botrányt hajhászunk, ne a magánélet szennyét hozzuk nyilvánosságra, ne a gyanúsítást keressük, hanem komolyan kössük lelkére az érettebb korunkat, hogy mint az ifjúságnak a hazafiúi kötelességeket, terjesztjük minden alkalommal mindenütt a valódi felvilágosodást, azt a szabadságot, mely az önéreztet és emberi méltóságot előmozdítja, azt az igazságot, hogy „a szabadság a törvény s a törvény a szabadság.” A munkás s a földműves ugy, mint az intelligenciának embere: az orvos, a tanár, a lelkész, az ügyvéd, a hivatalnok nem élhet egyedül azon szűk körnek, melyet hivatala, pályája, munkája elébe ír. Tagja az államnak, a társadalomnak és elengedhetetlen kötelességei vannak a haza iránt. Az orvos, midőn a testet gyógyítja, vagy egy bűnös esekelményt fedez fel, ne feledkezzen meg a lélek fekélyeiről s a törvény iránti hódolatról; a tanár, ha előadja a feladatot, gondoljon arra, hogy hazafiaink nevelésére van hivatva s a nemzet jövője az ifju nemzedék oktatásától és nevelésétől függ; az, ki a közügyek terén mozog, ne tekintse a beléje helyezett bizalmat egyszerű adománynak, hanem kötelességnek, melyet becsülettel kell visszazolgáltatni. És így tovább. Létiünk tudta nem elegendő, ez holt anyag. Nekünk mindenütt tenni, mozogni, hatni kell. Ez mindenkinek s minden pártnak egyenlő kötelme és ez öntudatos munkálkodás amaz övszer, mely hazánk lételet, fenntartását biztosítja s a nagy Széchenyi emlékének, szellemének megfelel. A köz-szellem ébresztése az a kötelesség, melyet midőn a láthatár borul, midőn nehéz,

ferhes felhők közelednek, mindnyájunknak át kell éreznie.

„És ha a nemzet annyira fontos kulturális érdekeinek fejlesztése nagy áldozatokat követel s már zúgolódní volnánk hajlandók; és ha munkásságunkat, küzdelmünket nem követi azonnal siker; ha kötelességünk teljesítésében értelenséggel, durvasággal, gyanúsítással kellene találkozunk, ne tántorítsanak el magunkat és ha a megpróbáltatás napjai vést hoznának nemzetünkre, ne csüggedjünk, hanem emlékezzünk gróf Széchenyi Istvárra és kövessük nyomdokait a munkában, kitartásban és hazaszeretben!”

Egy életrevaló intézmény.

A pécsi borkereskedők választmánya elkészítette a borügynök alkalmazására vonatkozó szabályzatot, mely a legközelebbi teljes ülésben fog újból megvitatatni és végleg eldönteni. Közöljük a tervezetet, mely mindenestre kihívja a nyilvánosság figyelmét, érdeklődését. A borügynökök alkalmazásával bizonyára sok visszaélésnek eleje fog vétetni.

1. §. A „pécsi borkereskedők egylete” az alapszabályok 2-ik §-ának d) pontja és 15. §-a valamint a kereskedelmi törvénynek 9-ik címében foglalt szabványai alapján borügyletek közvetítésére ügynököket, alkuszokat alkalmaz. Ezen intézmény támogatását az egylet erkölcsi kötelességének ismeri. Ha a borkereskedő a vételt ügynök által közvetíti ugy a pécsi és baranyamegyei bor-üzleteknél csakis az egylet által alkalmazott ügynököt használhatja.

2. §. Borügynökökké az egylet csak oly egyéneket alkalmaz, kik fedhetetlen előéletűek, borüzlettel iparszerűleg foglalkoznak és borügynöki (alkusz) iparhatóság engedéllyel bírnak, valamint a ker. törv. 536. § szerinti rendes naplót vezetnek.

3. §. A felvételt két egyleti tag ajánlatára és az illető írásbeli kérelmére a választmány által történik. A felvétel vagy elutasítás iránti határozat nem indokolandó. Az elutasítás a legközelebbi teljes üléshez felelbezhető.

4. §. Az egyletbe felvett borügynök az egylet által elfogadott és kiadott jelen rendszabályok ismertetés pontos és lelkiismeretes megtartását aláírásával és a választmány előtt szóval teendő fogadalommal kötelezi. A felvételtől az elnök és titkár által aláírt külön igazolványt nyer, melyet bármikor és bárkinek kívánatára felmutatni köteles. A felvett ügynökök nevei a hatóságokkal közölhetők. A felvételt 3 évre történik és felvételi díj 5 frt az igazolvány kiállításakor készpénzben az egyleti pénztárba fizetendő. A három év próba évnek tekintetvén, lejártakor a felvételt újra kérelmezendő.

5. §. Az egylet borügynökei kötelességek első sorban az egylet tagjainak megbízásait teljesíteni és ezek ügyelett közvetíteni. Csakis ha az egylet tagjai részéről elegendő foglalkozást nem nyerne, van jogosítva mások ügyelett végezni. Az ügylet közvetítésénél kellő gondossággal, az írásban adott megbízás értelmében és a felek érdekeinek megfelelően, hiven teljes odaadással tartozik az ügynök eljárni. Az ügynök saját részére sem közvetlenül, sem közvetve és

bizományos gyanánt borkereskedéssel vagy borüzlettel nem bírhat, ilyet nem vezethet. Ennek folytán nem állhat valamely borkereskedővel társi, cégvezetői, kereskedelmi, meghatalmazotti, vagy segédi viszonyba. Az ügynök a megbízások, alkudozások és kötések tekintetében harmadik személyek irányában titoktartásra köteleztetik.

6. §. Az ügynök naplót vezetni, ebbe a megkövetelt ügyelett mindennap bevezetni és a megtörtént bevezetéseket naponta aláírni tartozik. A napló, melynek bekötve, laponként folyó számmal ellátva s átfűzve kell lenni, használatba vétel előtt a keresk. törv. rendelkezés értelmében bírósági hitelesítendő. A naplóba iktatott bevezetéseknek, melyek magyar, szükség esetén azonban német nyelven történhetnek; a megbízó illetve a felek neveit, az ügylet megkötésének idejét, az ügylet pontos megjelölését, feltételeit, a bor árát, nemét, mennyiségét, valamint az árt, a beszámítás idejét kell tartalmazniok. E bevezetések idő-rendben lézag hagyása nélkül eszközölendő.

7. §. Az ügylet megkötése után azonnal legkésőbb 48 óra alatt a feleknek egy a naplóban bevezetés tárgyul kijelölt ténykörülményeket magában foglaló, az ügynök által sajátkezűleg aláírt elismervény szolgáltatandó ki. A feleknek kívánatára a naplónak az öket illető ügyletekre vonatkozó tételekről pontos kivonat állítandó ki minden díj nélkül.

8. §. Az ügynök minden közvetítésével kötött ügyletért teljes felelősséggel tartozik. Ha ténykedés ellen akár a nyilvánosság előtt, akár magán panasz által kifogás tétetik, az egyesületnek minden felvilágosítást megadni köteles. Az ügynök által netán alkalmazott közvetítő vagy segédugynök mindennemű ténykedésért ő felelős ugy az egylet mint hatóságok és harmadik személyek irányában.

9. §. Az egyleti ügynököt közbenjárásért, ha más írásbeli kikötés nem történt, minden hektoliter bor után 25 kr. közvetítési díj (sensal-díj) illeti a vételtől. E díj más írásbeli megállapodás hiányában akkor követelhető, ha az ügylet megkötöttet, vagy a feltételeken kötött ügylet feltétlenül vált és az elismervény kiszolgáltatása tekintetében kötelességnek megfelel. Az eladótól semmiféle jutalék vagy közvetítési díj nem követelhető, hacsak az írásbeli megbízásban önként fel nem ajánlatott és illetve ki nem kötöttet. A kereskedő által megvett borok átvételéről — az utazási költségek megtérítése mellett — az ügynök gondoskodni tartozik. A kereskedő és ügynök közötti leszámolásnak külön megállapodás hiányában a naplói év minden negyedének lejártával meg kell történni.

10. §. A kereskedő és ügynök között a megbízás körében vagy az ügyletnél felmerült viták és peres kérdések választott bíróság által döntetnek el, mely bíróság határozatának mindkét fél feltétlenül alárendeli magát. A hozott határozat nem felelbezhető. A választott bíróság négy tag és az elnökből áll, a tagokat egyenlő arányban az egylet kereskedő tagjából a felek nevezik meg, míg az elnök a tagok által választatik meg és ha az elnök személyére nézve megállapodás nem jön létre, az ajánlott nevek között sorszással dönt. A választott bíróság elnöki tiszt vagy tagság csakis a polgári per rendtartásnak a tanúságtétel kizárására vonatkozó rendelkezésében felsoroltak esetére utasítható vissza. Az ügynöki díjak végleszámtólásból eredő peres, valamint 3-ik személyek irányában kárterítési kérdések csak i

A „PÉCS” TÁRCÁJA.

Temetőben.

Kis leánykám sírhantjához Ciprusfát ültettem, A jó Isten látta csak, hogy Könyhullás közt tettem.

Nőt a fieska jobban, szebben, Óh ha lánykám élné! A jó Isten tudja csak, hogy Szívem mit érezne!

Átérezné az embernek Minden boldogságot... Egyik éjjel, durva kézzel Kitépték a fieskát!

Stephanie.

A „Faust” irodalmunkban.

II.

— A „Pécs” eredeti tárcája —

Schakespearenek a németeknél talán még több fordítója van, mint kommentálója, a mivel pedig nagy szót mondottam. Azon mű, mely a lángelmé bélyegét viseli, okvetlenül kell is, hogy ily figyelemmel részesüljön; mert hiszen nagy ember volt, aki azt mondta, hogy „Shakespeare fordítása egy fejlett irodalomnak legalább is feléve fölér.” A „Faust” pedig olyan munka, melylyel közel ugy vagyunk már, mint a britt szellemi emlékirás műveivel s így jogosult Vadnay Károlynak, a „Fővárosi Lapok” szerkesztőjének, hozzáim irt azon nyilatkozata, mely szerint: „igaz az, hogy a Dóczy fordítása magasan fölötte áll Nagyénak, de ez

nem zárja ki azt a kívánatot, hogy legyen harmadik, mindkettőnél tökéletesebb.”

S íme, a harmadik, Komáromy Andor fordítása, megjelent, de hogy mindkettőnél tökéletesebb-e ez, e soroknak lesz feladatuk kutatni.

Mindenestre nem csekély önbizalomról, dicséretes ambícióról tanuskodik a fordító azon eljárása, hogy a munkájukat egyáltalán hozzáfogott. Főlöleseknek tartom itt uja fejtegetni azt, hogy mi utolsó Faust-fordításunkra, Dóczyéra, büszkeséggel nézhettünk. Hűség, szabadság, nyelvi szépség, technika tekintetében többé nyujtani Dóczynál: bajos s épen csak a „Budapesti Szemle” által szemére vetett germanizmusok — Szarvas Gábor pápaszemét vévén kölcsön — volnának azok, melyek javítást igényelnek s részben nyertek is már. Ily munkának riválisaként föllépni — valljuk csak be — merészség s a fordító e merészséggel jogosan kérkedhetik: ajnos azonban, hogy a poézisben nem mindig az nyer, a ki mer, hanem csak a ki rátermett, a fordításban pedig még kevésbé tehet babért fejére az, ki biztosan nem érzi homlokán a génius ihletét csokját. A fordítás az igazi nehéz munka; a költszet csak inspiráció születménye, ez régi igazság már.

Ha mi egy „Faust” fordítástól csak azt kívánunk meg, hogy az egész mű elolvasása után megtudhassuk belőle, hogy Faust, a nagy tudós, az ördög incselkedése folytán Margitot megszereti, elcsábítja, ott hagyja s csak a börtönben keresi föl ujra, hol Margitnak még mindig árthatlan lelke a csábításnak sikerrel áll ellene s az Úr angyalai a „Megmentetett” abszoláló szózatát harsogják el fölötte: akkor e fordítás teljesen megfelel céljának. De előttünk dilemma áll: vagy csak ez volt célja a fordítóknak s akkor műve fölölesleges, mert ez esetben egy — a legkedvetlenebb — fordítás is elég; vagy előtte lebegett a fordításnak magassabb, aesthetikai célja is,

s akkor is fölölesleges műve, mert Dóczy jóval fölötte áll. Pedig ez az utóbbi eset forog fenn. Mert „Faust” első része a világirodalomnak egyik legcsudásabb alkotása, egyik legátalánosabban ismert remek, mely filozófiai minőségénél fova nem drámaiságában, nem is költészetében birja értékének sulypontját, hanem épen filozófiájában, ugy az egészét, mint részét illetőleg. Alig létezík mü, melynek egyes mondatai és szavai, gondolatai és fogalmai, irányzata és eszméi annyira ismeretesek és használtak volnának, mint „Faust”-éi; itt tehát az egyes mozaikdarabkák tökéletesítésére ép oly gondot kell fordítani, mint akár a bibliafordításnál; ennek értékét tehát a legapróbb részletezzéssel, a fordítás legmuciozusabb kellékeinek figyelemben tartásával lehet csak megállapítani.

Nem volna észszerű dolog kétségbevonni azt, hogy Komáromy Andor fordítása a művészi erőt, melyet egy Faust-fordítástól megkívánhatunk, épen-séggel nélkülözne. A művet elolvasván, azon benső megelégedéssel tehetjük le, melyet mindannyiszor értünk, valahányszor jó és az aesthetikai követelményeknek á talán megfelelő mű élvezetében részesülünk. Megismerjük benne a „Faustot.” De részleteiben is óriási haladást mutatna föl Nagy István munkájához képest, ha Dóczy nem jelent volna meg időközben. De így részletes taglalás mellett nem elégít ki. Tekintsük csak.

Hűség a fordításnak ugy, mint az asszonyok, fontos, de ritka kelléke. Már említém, hogy Dóczy fordításában valami különösen szoros hűséget szintén nélkülözünk, de megtalálunk azért benne minden fogalmat és gondolatot; vagyis; ha ismerjük Faust valamelyik agyoncított mondatát, a fordításban nem fogjuk félreismerni. Ugyanerre magaslakra helyezhetjük Komáromy fordítását is. „A betű megöl, a

lélek fölelevenit” volt, ugy látszik, az ő jelmondata is, nem a szót a fogalomban, hanem a fogalmat keresve a szóban. Vannak ugyan helyek, melyek az eredetire vajmi keveset formáznak, de vannak aztán olyanok is, melyek igazi hűségök s e mellett szépségök által őszinte csudálatra készítetnek. Ilyen Faust első találkozás Margittal, mely áll a tökélynek leg-alább is azon magaslatán, mint Dóczynál. A mennyei prólógus gyöngébb. Furcsa átültetés aztán ez az ismeretes mondat:

„So komm' herab, du einzige Fiolo, Die ich mit Andacht nun herunterhole.“ Üdv hát neked, te kis áveg, Ahitattal foglak meg tögedet.”

A ruha, melyben valamely fordítás megjelen, a nyelv t. i. sokat határoz a fordítás sikerére nézve s ez a fordítás legfőbb feladata is; mert ebben mutatkozik eredetisége és önállósága. Hogy Komáromy ebben Dóczyt meg közelíté, azt megbocssátjuk neki, mert Dóczynak a nyelvkezelés oly ragyogó és elismert tulajdonsága, melylyel jelenleg más magyar költő nem bír. Az új fordítás nagy hanyatlás is. A Faust gyönyörü, nagy mondatai itt egészen eltörpülnek. Az a híres átok, a mű leggyönyörűbb részlete, elvész. Komáromyuk, ha valami, az lehetett célja, hogy a Dóczynak szemére vetett magyartalanságokat javítsa ki; s ez is csak nagyon kis részben sikerült neki. A törekvés kire, de nem a siker. „Magát, ha itt vagyok, nem érzi jól”, vagy „Ó azt látszik sejteni” oly kifejezések, melyek még a sátn szájába sem illenek. „Sok réjtély lesz feloldva ott” hasonló dolog. De van aztán olyan hely is, mely egyenesen nyelvtanilag hibás, mit a Budapesti Szemle akkorában még a germanizáló Dóczyra sem foghatott reá, pl.:

„Te, a ki annyi éjen át Engem virrasztva, itt talált.” vagy: Faust: Mi a közöd?

*) Férőnál is ritka az.

Szerk.

akkor tartoznak a választott bíróság elé, ha a felek maguk kéri, egyebkent az illetékes bíróság ügykörébe esnek.

11. §. Azon ügynökök, a kik kötelességeiket megszegik, fegyelmi eljárás alá tartoznak. A fegyelmi bíróságot az egyleti választmány képezi, az érdekeltek kereskedő azonban ha egyszersmind választmányi tag, a fegyelmi ülésben részt nem vehet.

12. §. A választmány mint fegyelmi bíróság határozatai a kihirdetéstől számított 15 nap alatt a legközelebbi teljes üléshez felebezendők.

Népfelkelők figyelmébe. A honvédelmi miniszter az összes törvényhatóságokhoz felhívást intézett, mely a kinevezendő népfelkelő tisztek előleges jelentkezésre vonatkozik, s melyet a polgármester átíratára egész terjedelmében a következőkben ismertetünk:

Felhívás. A népfelkelésről szóló 1886-ik évi XX-ik törvényeik 9-ik §-a akként intézkedik, hogy a népfelkelők tiszteit, magyar állampolgárok közül az császári és apostoli kir. Felsője nevezze ki a honvédelmi miniszter előterjesztésére, a ki azokat már béke idejében évről-évre kinevezi.

Mielőtt a népfelkelők rendes összeírása foganatosítatnék, a honvédelmi miniszterre nézve ép oly fontos, mint szükséges, hogy általános áttekintést nyerjen azon állampolgárok felől, kik a felállítandó gyalog és lovas népfelkelési osztagoknál tiszti helyek betöltésére annak idejében számításba vehetők lesznek.

E tekintetben a honvédelmi miniszter a népfelkelési kötelezettségnek alávetett tisztekre, (beleértve a hadbírákat, orvosokat, kezelő-, illetve csapat-számvivő tiszteket is) továbbá a volt tiszthejlesztésekre és hadapródokra, kik rendfokozatukról, illetve hadapródi kitüntetésükről akár 12 évi védkötelezettségük teljesítése után, vagy bármilyen más nem kényszerítő indok folytán önként leköszöntek, nem különben a volt egy évi önkéntesekre, valamint katonai szolgálatban nem állott oly állampolgárokra számít, kik kifogástalan jellemük és műveltségüknek társadalmi állásuknál és nyilvános tekintélyükkel fogva, népfelkelési tiszti helyek sikeres betöltésére alkalmasoknak ígérkeznek.

A honvédelmi miniszter az itt megjelölt minőségű állampolgárokra annál is inkább számít, miután saját jól megfontolt érdekükben fekszik, hogy a népfelkelés felhívása esetében az alakítandó népfelkelési csapatoknál inkább tiszti helyeken, mint rendfokozat nélküli közép-felkelők gyanánt alkalmaztassanak.

Mintthogy azonban a város területén tartózkodó ily állampolgároknak előleges tájékoztató céljából megkövetelt hivatalos összeírása egyelőre t. i. az épen kiadás alatt lévő „Népfelkelési”-törvény végrehajtási utasításra vonatkozó intézkedések rendszerese, tehát huzamosabb időt igénybe veendő foganatosításáig jelentékeny nehézségekbe ütközik, ennél fogva bár je-

lentkezésre a törvény értelmében ez idő szerint még senki nem kötelezhető, mégis az illető egyének érdekében fekszik, hogy a jelzett célból önként jelentkezzenek.

Ehhez képest felhívunk mindazon a város területén állandóan tartózkodó és a népfelkelési kötelezettségnek alávetett állampolgárok, kik mint volt tisztek, tiszthelyettesek, hadapródok és egyévi önkéntesek, továbbá kik mint a katonaságnál ugyan nem szolgált, de általános műveltségű, megfelelő társadalmi állású és tekintélyű egyének, a népfelkelési felhívása esetében tiszti minőségben alkalmaztatni óhajtanak, miszerint ez iránt folyó évi február hó 20-áig a város önjelölt (aljegyzői) hivatalában a hivatalos órákban jelentkezzenek, megjegyezve, hogy a kezdetben idézett törvényes határozat alapján a jelentkezőknek népfelkelési tiszti helyekre való előjegyzése a honvédelmi minisztert illeti meg.

Azon célból, hogy a tiszti, tiszthelyettesi, vagy hadapródi minőségben nem szolgált jelentkezőknek alkalom nyújtsanak a népfelkelési tiszti minőségben őket megillető kötelezésekkel szemben a gyakorlatilag lehetőleg megismerkedni, a honvédelmi miniszter az általa kijelölendő azon jelentkezők számára, kik csapatszolgálatra beosztathatók lesznek külön, rövid tartamú tanfolyamot fog összeállítani, és az abban önként résztvevőket, kik megfelelő csapat tiszti alkalmazásra, előjegyzésbe vétetni.

A jelentkezők által a jelentkezés alkalmával személyesen, vagy írásban a következő adatok lesznek közölendőek és pedig:

- 1. A jelentkező neve.
2. Születési éve,
3. Állandó tartózkodási vagy lakhelye.
4. Polgári foglalkozása.
5. Esetleges kivánsága a népfelkelésnél való alkalmazására (beosztásra) nézve.
6. A felvételük (besorozásuk) és esetleg a közös hadsereg tartalékából, állományából a honvédséghez való áthelyezésük, továbbá a hadseregből kilépésük, végleg elbocsátásuk) éve.
7. A közös hadseregtől, vagy a honvédségtől, a kilépés, végelbocsátás alkalmával viselt rendfokozat, valamint a csapat, hatóság, intézet stb. melnyél az illető szolgált.

Remélhető, hogy ezen a népfelkelési kötelezettség alá eső és a népfelkelési tiszti állás elnyerése után törekvő állampolgárok érdekét oly közelről érintő felhívásra, minél számosabban jelentkezni fognak.

Farsang.

A pécsi dalirada szombati, táncal egybekötött dalestélye látogatott volt ugyan, a mennyiben a négyeseket 50 pár táncolta s pompás jó kedvben folyt le, az anagyi siker azonban nem felelt meg a vára-közösöknek, mert a pénzár bizony deficiitál záródott.

A pécsváradai kaszinó estélye f. hó 5-én tartott és igen jól sikerült. A hölgyek közül ott voltak: Tost Gyuláné, Driesz Lajosné, Horvát Morné, Kiss Aladárné, Gállos Edéné, Ugrósy Adolfné, Jasek Alajosné, Stadlerné, Adrigan Béláné és Irig Vilmosné; továbbá: Driesz Nelli, Horvát Márta, Tost Ilona, Ugrósy Anna, Pritz Eteleka, Jasek Eteleka, Stenitzer Lujza és Irig Sarolta kisasszonyok. A vendégek közt volt több pécsi fiatal ember is, kik mint levelezők írja, ugyancsak kitétek magukért.

A turanyi vendéglő helyiségében f. hó 15-én fele részben „Erdélyi magyar közművelődési egyesület”, fele részben a községi jegyzők árvi hazának alapítóje javára zártkörű táncgyalogmat rendeznek Nagy Imre, Olasz Gábor, Schiffer Adolf, Krausz Ignác, Lukács István Sándor urak. Belépti-díj: személy-jegy 1 frt; család-jegy 2 frt. A felülhívtettek köszöntelt fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Kezdetre 8 órákor. Kitűnő (siklói első) zenéről a rendezőség; pontos elszállásolásról, jó ételekről és italokról a vendéglős gondoskodik.

A Pécsváradai dalkör február 20-án az uradalmi vendéglő termeiben dallal és táncal egybekötött „Bóhóc-estély”-t rendez. Kezdetre pont 8 órákor. Belépti-díj: család-jegy 2 frt, személy-jegy 1 frt.

Batyu-ból volt Mohácson e hó 5-én a vidék legelőkelőbb s legeretemesebb hölgyei körében a „Fehér kereszt” szállóban. A főrendezőt Pollmann huszár főhadnagy ur vezette a legnagyobb tapintatossággal és fáradhatatlansággal, melylyel sikerült egy oly elit s szerfelett kedélyes mulatságot összehozni, mely minaképp képezheti a környékbeli batyubáloknak; a szokat dözlést itt a jó kedvű tánc s kellemes társalgás váltotta fel. A termet díszítette annak sport nemű felszerelése; a táncrendező képte a „Journal amusant” című élelap miniatűr kivitelben, kívül illusztrációval, belül pedig a tánc sorrendje a mohácsi szépek előnével; a rendezőség jelvénye volt egy vörös selyem csokor két lecsúgós szalaggal, melyen minden rendezőnek saját monogramja volt aranyalán hímelve, mit vállukon viseltek. A talp-alá valót Jónás János zenekara húzta, ki a szűni nem akaró ujrázások miatt, főleg a szupécárdásnál ki nem fogott az ismétlésekből; a négyeseket 30 pár táncolta. 12 órákor nagy lakoma volt igen elegáns távalva, midőn is alkalom volt, ha mindjárt nem is a legpontosabban, de megközelítőleg a korszó szerepnek névsorát következőleg összeállítanok. Háziasszonyok voltak: Buberg Teréz, Kacsovic Laura és Szlamay Janka urók, kik szeretete méltó modorukkal s kitűnő rendezésselkel mindnyájunk kiváló tetszését nyerték ki. Ott voltak továbbá: Hegyiné, Jeszenszky Terus, Kerék Berta, Mariantsik Laura, Mündiné, Perczel Karolina, Poró Manci, Sepaczné, Sey Eteleka, Wanke Eteleka úrnők és Kulman Irma, Fränkl, Kerék Leonora, Klombauer Lujza, Perczel Szerena, Sey Szilvin, Szlamay Mari, Szlamay Riza, Wanke, Wigand Ida stb. kisasszonyok. A fesztelen, jókedvű mulatság fél 9-ig tartott s a fiatalok már fél 10-kor Pollmann főhadnagy urnál tisztelettel, hogy köszönetüket fejezzék ki a sikerült mulatságot. — Aeskulap.

A szent lőrinci tea-estély hétfőn szép társaságot vonzott a kaszinó helyiségébe, kik között igen sok volt a pécsi. Ott voltak: Perczel Miklós főispán, Jeszenszky Ferenc alispán, Szily László, ifjabb Jeszenszky Ferenc országgyűlési képviselő s a vidék több notabilitása. A hölgyek közül ott voltak: Nádossy Kálmáné, Jeszenszky Ferencné, Szily Lászlóné, Nádossy Istvánné, Sey Jenőné, Hegedűs Imréné, Hegedűs Károlyné, Benyovszky Elemérné, Molnár tisztartóné, továbbá: Breuer Ilka, Gótt Piroka, Borsos Izabella, Benyovszky Irén, Engöl Flóra, Gozon Margit, Hönig Vilma, Hönig Juliska, Nádossy Mariska és Ida, Nagy Flóra, Siska Erzsike, Schreter Ilona, Tallián Jenny és Cili és Zilahál k. a. A mulatság sikerült körül Nádossyék, valamint Laszberg Arthur gróf faradhatatlan buzgósgát és vendég szeretetet fejtettek ki.

A „dunantuli közművelődési egyesület” ügyében az elnök: Perczel Miklós főispán ö méltóságától a következő levelet vittük: Tisztelt Szerkesztő Úr! Több mint félv év előtt a dunantuli közm. egyesületnek a megyében és városban meleg érdeklődéssel felkarolt eszméje valóstására, a helyben alakuló végrehajtó-bizottság által a szükséges előintézkedések megtételével lettem megbizva. Ennek megfelelően fel is tettem kéré a törvényhatóságok, egyetek a esatalkozásra és a hírlapok szerkesztői, magasztos törekvésünk pártolására. Azonban ez ideig véghetetlenül gyéren érkezvén be a váru-várt nyilatkozatok, önként arra a meggyőződésre kell jutnom, hogy hazánk e részének értelmisége az ily mozgalomnak sem fontosságát sem szükségét nem látszik érezni; és ezért egytetünknek általunk remélt nagyobb szerű létesítése hajótörést szenvedett. Ezek után a további halogatásból sikert s eredményt nem várhatván — elkergettem látom idejét a helyi bizottságnak, melytől a küldetést nyertem eljárásomról mielebb beszámolni. Kérem tehát: legyen szives becses lapjában közzé tenni, hogy a nevezett bizottságot e hó 27-én

délután 3 órára a nemzeti kaszinó helyiségében tartandó ülésre ezennel meghívom. Midőn a meghívásnak a többi helyi lapokkal leendő közlésére szintén megkérném, maradok hazafini üdvözlettel tiszteletje Percel Miklós.

Hirek.

Dom Miguel brazanzai herceg, a 7-ik huszárezred őrnagya m. kedden vette át Tolnán a parancsnokságot.

Kettős esküvő. Bonyhádi Percel Ferenc pécsi törvényszéki jegyző ma, 12-ikén vezeti oltárhoz Almamelléken Klíma Emma kisasszonyt, a mennyaszony bátyja p.üg: Klíma Rudolf ispan a vitézi-i bérleten Német Mariska kisasszonyt, Német György almamelléki kasznár leányát.

Hymen. Graits Eadre akademikus festőnk hétfőn t. e. 12 órákor vezette oltárhoz az Augustinusok templomában Dettl Mariska kisasszonyt, Tuma Vencel vendéglős mostoha leányát. Az esketési szertartást T r o l l F e r e n c preláus végezte. — Spitz er Adolf mohácsi bórkereskedő leányát: Regány eljegyezte Hoffmann G. K. kinestári uradalmi regálé-bérlő Apatinban. — K o h u t Sándor dr volt pécsi, jelenleg new-yorki főrabbi eljegyezte Bettelheim Rebekát, a baltimorei főrabbi leányát.

Adomány. Montenuovi Alfréd herceg, a németbolyi uradalom tulajdonosa a rác főttösi gör. kel. hitközségnek plébánialak építésére belteket ajánlódzott.

Egyetem tanári képesítés. Dr. K o p c s á n y i Károly jogakadémiai tanár folyó hó 3-án a budapesti egyetemen — a magyar magánjogból — az egyetemi tanári képesítést megnyerte.

A százonkerő (scontralis) szék csütörtökön tartott ülésében átvizsgálván a közgyűlés nyilvántartott határozatait és az egész ügymenetet, mindent példás rendben és az adminisztrációt kifogástalannak találta. A kimutatás és a jelentés egy a belügy-minisztériummal, mint a városi bizottsággal közöltetik.

A városi közigazgatási bizottságból. A gyámügyekbeni fellebbezések tárgyalására hivatott küldöttség az 1887-ik évre következőleg alakított meg: A főispán által kinevezettek: Krasznay Mihály és Szeredy József dr, megválasztottak: Bolgár Kálmán és Egy József k. b. tagok. — A másodfoku erdei kihágási bíróság ugyanezen tagokból áll, kikhez még Grünhuth Ignác b. t. járul. — A börtönvizsgáló bizottság tagjaivá pedig a következő b. tagok nevezettek ki: Egy József, Bolgár Kálmán, Hoffmann Károly és Schapinger Joachim, akik az 1887-ik évben a tiszti főorvosnal együtt és a főispán előklete alatt a börtönvizsgálatokra rendszerint meghívandók lesznek.

Meghíusult jóvondolás. A „Pécsi Figyelő” mult számában a jogakademiánkon jelenleg Egy Deszó feljelentése folytán Lonesár dr ellen folyamatban lévő fegyelmi ügyhöz, jobban mondvá: a Lonesár-Egy ügyben tett hírlapi nyilatkozatokhoz s az egyes jogakadémiai tanárok magán ügyeihez szölvá, azt mondvá, hogy „mint biztos forrásból tudjuk, a velünk egy napon megjelenő (lap) is tesz tesz említett, (egy jogtanár adja ki majd bosszuját a cikkben).” Mint-hogy az ezen idezetben foglalt körülmás más lapra, mint a „Pécs”-re nem vonatkozik, kénytelenek vagyunk megjegyezni, hogy lapársunk forrása ez egyszerű minden más volt, csak nem biztos; mert nemcsak, hogy a jelzett cikk nem jelent meg nálunk, de még eszünk agában sem volt olyat írni s általában bosszú-cikket előtt lapunk haszájban mindig zárva voltak és lesznek, a közügy lévén — minden magánügy mellőzésével az egyedül, melynek vitatását egy hírlaphoz méltónak és megengedett dolognak tartunk. A cikk többi részéhez nincs szavunk; csak konstatajuk, hogy arra, melynek eléz meg lehetős mértékben a „Pécsi Hírlap” ellen irányul, e lapársunk vasárnapi számában elég tüzetesen válaszol s kijelentjük, hogy a „Pécsi Hírlap” erre vonatkozó cikkének irányát és tárgyalagos tartalmát részünkről is helyeseleg. — Mint-hogy a fegyelmi ügy még folyamatban van, ítéletet kockáztatni még kerai volna s így attól ez idő szerint tartózkodunk. A tényállásra vonatkozólag azonban megjegyezzük, hogy a tanuk kihallgatása — kihallgattatott mintegy 35-40 tanu — héttől bezárólag csütörtökig tartott s hogy azt Pilch Antal bíróségi Kossutányi Ignác eszközöttek s hogy a vallomás alapján a fegyelmi bíróság, melynek Walter Feszti Károly kanonok előklete alatt: Walker Antal, Szeredy József, Zsolnay György, Hinka László, Pilch Antal, Mutschbacher Viktor és Kossu-

Mefisto: Szabad nekem — gyönyörködök*

Ugy látszik Gyulai ur kegyeit Komáromy sem fogja megnyerni.

Jó, hogy utóljára maradt — szokás szerint — a technika, mert ez volt, ugy látszik, Komáromynak is utolsó gondja. Itt hütütség, gondatlanság, sőt jó részben hibáság és érzéketlenség jellemzik a művet. Pedig sokat lehetett volna még csak egy ráspoly által is segíteni ezen. Horacius kilenc esztendeje itt aligha volt teljes. Részletekbe nem bocsátkozva, hadd álljon itt csak a következő hely:

A testét fűszeres Irral kengették, Hú gondoskodással Ide lefektették, Finom goeles lepelle Szépen begöngyölték, O jaj, Krisztusunk Itt többé nem leljük.

Hol itt a ritmus? hol itt a rím? ez talány elöttünk. Pedig mily mesteri az eredeti! Önkénytelenül jó Illovasi Selymes Pétert véljük hallani e sorok olvasásakor.

Hogy Komáromy a Walpurg-éji álmat is fölvette fordításába, mit sem Dóczy, sem Nagy nem tett, nem tudom, hasznoln vegyünk e irodalmunkra nézve. Igaz, hogy Komáromy sok érthetetlen dologtól megfosztá e részt (pl. az első szakban Mieding weimári szini mechanikus neve elmaradt) s ez erényül rovandó föl neki, valamint az is, hogy most már ez is megvan, de denique igaz az is, hogy az egész részletnek csak egy említésre méltó tulajdonsága van s ez az, hogy Göthe irta. Ez pedig a fordításnál p e r s e elenyészik.

Mi csak üdvözölni tudjuk a harmadik Faust-fordítást irodalmi termékeink sorában, de nem állít-hatjuk, hogy nyertük volna vele. A mit ő nyujt,

azt már birtuk, egynek kivételével, hogy t. i. most már elmondhatjuk: a Faust első részét három fordításban bírjuk. Meg vagyunk azonban győződve, hogy ha a „Nemzeti színház” a világ ez első drámai költeményét színe fogja hozni, a Várady Antal által fordított második rész elé most még a Dóczy és nem a Komáromy által fordított első rész fog kerülni. Vajjon e század vívmánya lesz-e ez előadás meg, vagy csak unokánk fognak-e beane gyönyörködni: azt Isten tudja csak és — Paulay Ede. Stein Lajos.

Farsangi csevegés.

Böjti tanulság Karlsbadról. — Irta: HETESSY VIKTOR. A „Pécs” eredeti tárczája.

Hogyan? — Fördöröl írni, olvasni a csengő-bongó szánkózás évadjában? — Karlsbadról írni, olvasni most, midőn bálók, sórécék, koncertek, színházak, névnapok, ünnepek és dísztorok foglalkják el a halandót? . . . Szinte látom ezeket a kérdéseket az arconok kikunokorodni.

De ha megmagyarázom, hogy miért épen most kívánok erről elmélkedni, az arconok kérdő-jelel felkiáltó-jelekké változandnak.

Első órom az lehetne, hogy általa figyelmeztessék kit-kit arra a soha el nem évülő igazságra, hogy minden farsangot böjti szokott követni. — Hát bizony ismerhetünk embereket, a kik éltek egy részét folytonos dárdók, lumpolások, élvezetek között farsangolták; s most a másik részét kimerülve, minden bülségtől tartózkodva, az élvezetektől undorodva májoltgatják. Vannak családok, kik egykor jóléteben élve pazarul költekettek, tovább nyújtózkodtak, mint a mit a példabeszéd tart s most a vig farsang után ugyancsak szomoruan böjtornek. És hány ember szerez magának ezekben a napokban drága pénzen-

betegség-magokat, melyek később kikelnek s ugyancsak megsejnyesztik az imént még erőteljes testet. Tehát ez az egy figyelmeztetés is eléggé okadatulná e cikket: „Vigyázzon a farsangi egészségében levő, hogy utóbb „muszáj-Succizóvá” ne legyen kénytelen lennie.”

Másik okom az, hogy Karlsbad áldásos hatását kevesen ismerik — kivált a középosztályból; sőt a provinciális orvosok közül is kevesen; s ha ismerik is, kevesen tudják, hogy mennyibe kerülhet az egy személynak; s mivel tölnk jó egy pár hajításra van, hát az orvos nem is meri ajánlani; a paciens pedig nem is gondol arra, hogy ő még Csehország északi részét is képes volna megjárni s így egész életen át vonszol egy olyan beteges testet, melyet nem nagy összeggel pár év alatt teljesen kigyógyíthatna. Ha tehát én itt elmondom, hogy mely betegségeket gyógyít, mennyibe kerülhet, a tavaszig ki-ki észlelhetvén magán a tüneteket, kitalálhatja, hogy ő bajjára alkalmas-e Karlsbad? s ha igen, kiszámíthatja, hogy mennyi pénz kell addig megtakarítani. És ez képezi:

Harmadik okomat én most a középosztálynak irok, annak az osztálynak, mely nincs abban a helyzetben, hogy a mint az orvos megállapítja bajtát és „pakkoj Pistá”-t rendel, azonnal i felületné tuskáját s utnak ereden. Annak az osztálynak szölok, a melynek jó előre kell budgetjét rendbe hozni, ha furdőre muszáj mennie. S melyik idősök volna erre alkalmasabb, mint a teli. Együtt van a család. A hosszú esték közöleb hozzák a tagokat egymáshoz. S melyik tárgy szölel-tatna okot a beszélgetésre többször, mint valamelyik betegségre? ! Vacsorálnak. Egyél, kedvesem. Köszönöm, nem kívánja a gyomorom. Mar hába, neked kell valamit próbálnod; el kell menned furdőre. — Ah! . . . nem lehet, nem bírjuk ki; sok kell oda; pláne az a messze furdő: Karlsbad. — Elhallgatnak; csak a sóhajtasok szárnjai suhogtatják meg néha a levegőt. Másnap

megint együtt vannak. Hogy vagy kedves? . . . Ah! fáj ismét; nem kívánok enni. — De kérék, így el kell pusztalnod. Hát akár mibe kerül is, csak menj el te Karlsbadba. — Nem, nem bírjuk ki. Harmadik, negyedik este ugyan ez a fajó jelenet. — Csak erjed te kedves furdőre. . . . Nem lehet oly messze menni. De hát számítotad-e már, hogy mibe kerül? Nem számítotam, de gondolom. Olyan nagy messzeség! Aztán világfurdő! Drága az Nem lehet! — Ekkor kezükbe kerül a „Pécs” Karlsbad leirással. (Körülbelül két évvel ez előtt jelent meg az itt említett cikk lapunkban. A szerk.) Nézzük csak, mit mond az? Ah! hisz ebből ki lehet számítani, hogy mibe kerül. — Kiszámítják. Sok az egy szegény embernek. Az első nap fel is hagynak a tervvel, de másnap ismét előveszik. A betegség, a bagyadtás, kedvetlenség, olem hagynak békét. Ma már nem tetszik nekik olyan soknak, mint tegnap; s holnap, vagy holnapután elhatározzák, hogy a beteg csakugyan el fog oda menni. Ettől kezdve aztán el-eltervegetik, hogy a szükségelt összeget, hogy és miként állítják akkorra elő. Ha olyan állásban van az illető, hogy helyét mással kell pótoltatni, előre gondoskodik helyettesről.

Bizony csak azok érzik meg e cikk közlését télen, a kiknek pár száz forint összegyűjtéséhez hosszabb időre van szükségük.

A) Néhány mellékes szó Karlsbadról.*

Karlsbad Csehország észak-nyugati részében egy völgyben, mint valami teknő-fenekén fekszik. Kétfelől fenyvesekkel borított hegylanoalatokkal; e hegyeknek tulajdonítandó, hogy a városban levőknek 1/3-át élők soha se két a nap s már 1/8 órákor lenyugszik. A város majdnem csak két sor házból áll, két, háromemeletes épületekkel. Középen a Tepl folyócska, mely

* Az orvosi és történelmi adatokat dr Herzka erre vonatkozó könyvéből vettem ki. H. V.

tányi Ignác fegyelmi bírósági jegyző haladéktalanul megkezdik működésüket.

Új plebánosok. Himesházi plebánossá Prantner Erecnek székesgyeházi kar-káplán nevezették ki, ki az előléptést évék hosszú során át kifejtett működésével jól megérdemelte. — Mágocsi plebánossá Halvax József német-keéri plebános nevezették ki.

A vörös-kereszt egylet baranyamegyei választmánya és pécsi fiókja 13-ikán, vasárnap d. u. 3 órák or a belvárosi iskola másodemeleti nagytermében évi rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata: 1. A beérkezett főkegyeleti és választmányi jelentések. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a beérkezett számadatokra vonatkozólag. 3. A választmány és pécsi fiók-egylet jövő évi költség-előirányzata. 4. A választmányból kilépő tagok helyeinek betöltése. 5. Indítványok.

Új ügyvéd. Tarnai Károly dr. mult hó 31-én letette az ügyvédi vizsgát.

A rabsegélyző egyletbe — melynek alapszabályai még jóváhagyást nem nyertek — már is számosan léptek be alapító, vagy pártoló tagokul, mi főleg Zsolnay György kir. ügyész buzgóságának köszönhető. Legközelebb Schapringger Joachim, ki mindenütt hol a közjót előzni kell az első között van, száz forintot írt alá.

Arckép-leleplezés. A szerdai est a pécsi kereskedelmi önképző és betegsegélyző egylet helyiségeiben a kegyeletnek volt szentelve. A választmány ugyanis elhatározta, hogy az egylet korán elhunyt elnökeinek: Schapringger Zsigmondnak arcképét a kör diszterme számára lefesteti, miután a kép elkészült, az ünnepélyes leleplezés szerdán este 9 órák körül, mint alkalomból a kör helyisége színlúg megteint intelligens közönsége. Az ünnepi beszédet, melynek választékos rövidsége kiemelendő, Tauszig Armin mondotta, kegyeletesen emlékezve meg az elhunyt elnök érdemeiről. A lelkes beszédre Grünhuth Ignác ügyvéd válaszolt, méltán hivatkozva az egylet érdemeire, mely a nagy közönség körében általános tisztelettel és elismeréssel találkozok, kifejezve a megismerésben részeseit elhunyt meg nem jelent családtagjainak forró köszönetét. Ezzel az ünnepélynek vége volt s a jelenlévők huzamosabb ideig az arcképet szemlélték meg, mely Holló Zsigmond műve és melynek a megszólalásig való hűsége és sikerült kivitele — mi különben Holló műveit általános jellemzi — osztatlan dicsérrel találkozott.

Homokozatlan járdák. A tél ismét beköszöntött, amivel azt akarjuk mondani, hogy a fagy nagyobb mértékben lépett fel, sőt csütörtök éjjel olmos eső is volt, minek következtében a kövezet igen sáros lett. Ily alkalmakkor a háziurak kötelessége házuk előtt a kövezetet felhivatni. A háziurak túlnyomó nagy része azonban e kötelességet botránnyos semmibe se veszi, úgy hogy e miatt számos csuszás és szerencsétlenség történik. A közönség zuhogódnak s a rendőrséget okolja mulasztással — de méltatlanul, mert a rendőrség megteszi kötelességét kiadja a rendeletet — a házi urak nagy része azonban arra látszik várni, hogy minden egyeshez egy külön rendőr menesztessék. Valóban szomorú dolog, hogy ilyen — a nagy közönség testi egészségére vonatkozó ügyben hanyagsággal találkozunk. Még szomorúbb, hogy a hanyag háziurak birtárolni sem lehet tulajdonképpen, mert az erre vonatkozó szabályrendelet még nincs kormányhatóságilag jóváhagyva. Így azonban, mint most van, itt-ott behintett kövezettel a dolog, még sem maradt s elvárjuk a rendőrségtől, hogy erőiesen lépjen a hanyag háziurakl szemben, kik — ha már a nagy közönségre ninesenek tekintettel, meggondolhatnák, hogy utójára, vagy talán első sorban, velők is megtörtenhették a szerencsétlenség, hogy saját házuk előtt elcsúsznak, lábukat, vagy nyakukat szegik s akkor aztán: keso bánat.

Mibe kerülne az új színház helye? Az irlgalmas szerzet hajlandó a bazar épületnek és telkének az izraelita iskola felé eső részéből a színházhoz szükséges területet átengedni, ellenben a középben a kórház közelsége miatt a színház nem építhető. Körül pedig a hely 49000 forintba, mihez még 2-3000 frt átviteli költség is járulna. A hely minden esetre alkalmas, mert három utcára néző impozáns épület emelhető, mely az iskola és imaház közelségében méltán díszére válnék az előttük fekvő szép térnek; csak az ár ne találjon ellenzésre a közgyűlésben,

minden csekély eső alkalmával megárad s olyan zuhogással rohan, hogy annak malom-zakatozásához hasonló hangja nem hagyja egy darabig elaludni a falusi csendhez szokott fűrdővendéget. Levegője tiszta, egészséges. Forrásai az egész világon páratlan hatásnak az alább leirt betegségekben. E források között legmelegebb a Sprudel (58-50°). — Feltaláláshoz monda kapcsolódik. Ugyan IV. Károly 1370-ben szarvasra vadászott a hegyekben; egy szarvas nyilseben rohan előtte, utána kedvec kutyája . . . egy pillanat alatt szarvas és kutya eltűnnek . . . a másik pillanattal későbbesett kutya-vonítás hallatszik . . . a király megy a hang után . . . meredek sziklához ér . . . mely mellett szédítő mélységben látja kutyáját leforrázott szörrel hentergeni. Kérülő utakon a völgybe megy s feltalálja a forró vizű forrást, melybe a futás rohamában szarvas és kutya zuhantak a magaslól. E helyen építtetett fűrdőt, mely nevével Karlsbadnak nevezették. A szikla most is meg van a maga meredekegével s „Hirschprung“-nak nevezetik, szép kilátást nyitó filagóriával.

A meleg forrás azonban minden valószínűség szerint már előbb is ismeretes volt. Eleinte csupán fűrdőnek használtatott s pedig oly erős mértékben, hogy a beteg 10-12 óráig maradt a vízben, míg bőre fel nem ernyedt és meg nem pállott.

Az ivó-gyógyimódot a XVI. században kezdték; s ezt is olyan nagy mértékben, hogy 15 pohárral kezdte s 30-40-ig felvitte a beteg naponként. A XVIII. század utóján Becher dr. redukálta a viz-ivást 15-20 pohárig s csak alig 20 éve, hogy a teljes redukció 2-6 pohárig megállapítottat; s ezt a poharat Becher orvosról, ki először kezdte a viz-ivást redukálni, ma is Bechernek nevezik . . .

A Sprudel-forrásnak tulajdonsága az, hogy minden belehelyezett növényi rész 14 nap alatt kővé változtat. Persze jól kiaknázza ezt az üzér szemmel s nagy boltok vannak megkövesült virág-csokrokkal.

A Sprudelen kívül van még 16 forrás, melyekből 10-14 cm. vastag tiszta ezüst kőszeveken folyik szakadatlanul az áldott gyógyviz. (Folyt. köv.)

mely azt e hó 29-ikén tárgyalni fogja, bizonyára annyi gondossággal és odaadással, mint azt a színház építés nagy és hazafias kérdése megkívánja.

„A tanító a faiskolában“ című mű melyre Dezső Miklós vándorantár előfizetést bízott, a tervezetnél csaknem felével többre — 9 ivre — terjedvén, a szerző lapunk utján is tudatja a nagy közönséggel, hogy azok, kik a könyvre még e hónapban fizetnek elő, az a rendes áron (helytlen 60, postán küldve 65 kr-ért) kapják meg. Február hónapban a könyv 80, illetve 85 kr-ért lesz kapható.

Az északi kolera esetek híre szöba jött a legutóbbi közgazgatási ülésen, de a városi tisztí főorvos a legmegnyugtatóbban nyilatkozott, kifejtvén, hogy a kolérség és élénk forgalom mellett is nincs ok a félelemre, mert egyrészt az északi kolera-esetek csak a kórházban fordultak elő és bizonyára lokalizáltak, másrészt a szükséges óvrendszabályok a vasutaknál megtartatnak és szigorúan ellenőriztetnek. Ügybizgató főorvosunk éber figyelemmel kísérendi továbbra is a szükséges orvos-rendelői intézkedéseket.

A pécsi kath. legényegyletben 13-ikán vasárnap d. u. 5 órák felolvasás fog tartatni, melyre a t. c. pártoló tagok, ugyszintén vendégek szivesen láttatnak. Tárty: a mesterlegény a házasság küszöbén. Felolvasva Streicher József m. elnök.

A városi képviselőtestület tagjai felérésének' vagyis 57 tagnak a február hó 29-ikén tartandó közgyűlésen lejár mandátumuk. A választási nap valószínűleg március 13 ikára fog kituzetni; a megválasztottak tíz évig viselik tisztségüket s e hosszú idő nagyon is kívánatosá teszi, hogy a város ügyeireit buzgólkodó s önzetlenül tevékeny férfiak választassanak, kik szeretettel, teljes odaadással ápolják, gondozzák városunk anyagi és szellemi érdekeit s komoly munkádkodással fejlesztik erejét, haladását. Reméljük, hogy ezen ügyeket lesz irányadó és döntő a választásnál, minden más tekintet háttérbe szorít.

Hova lett Darázs Miska? Ezt kérdezték nálunk sokan, kik, ha e barna szoknya-hőnek városunkból való gyors eltűnésével meg voltak is elégedve, szereték volna tudni, hogy a tagadhatatlan jeles zenész merre vitte sátorfáját. Nos hát, megmondhatjuk. Darázs Pécsről nem ment világgá, hanem tetl kerestet magának s talált is — és pedig ismételtén — Nagy-Kanisán, melynek zenekara élén eddig Sárközi János állott, ki azonban helyét átengedte — alighanem helyesebben: kénytelen volt átengedni — Darázsának. ki a nyáron ismét kimegy Párisba — ha igaz.

Az izlés különböz. Derék kereskedő ifjainknak ugyancsak meggyűlt a bajuk a felolvasásokkal. Az egyik lap szemükre veti, hogy a szépirodalomra is gondoljanak s ne csupa tudományos és szaktárgyból merítsék a felolvasásokat; a másik lap meg azt dicseri, hogy kizárólag a komolyabb irány műveltek. Pedig hát ök is azt tartják, a mit Kronavetter reich-rathi képviselő mondott, midőn szemére vetették, hogy a lekiraliskótló pénzt vett a munkás ügyben: „ott és azt kell venni a mit adnak.“

Strakosch Sándor tanár, a hírneves német recitátor, ki jelenleg az ország nagyobb vidéki városokban mutatja be művészi tehetségét, mint már jeleztük, városunkba is eljön s itt március 1-én, a „Hattyú“-teremben tartja meg előadását, melynek műsora: 1. Demetrius (Reichstag r. Polen) Schiller-től. 2. Strandgut Coppé-tól. 3. Kötlemények Petőfi-től. 4. Wahlfahrt nach Kevelaar Heinétől. — Jegyek ez igen érdekes előadásra mátol fogva Valentin Károly fia könyv-, mű- és hangjegy-kereskedésében kaphatók.

Mozgalom új plebánia alapítására. A rác töltői róm. kath. hitközösgy kérvényt nyújtott be a megyés püspökhöz az iránt, hogy Rác Tóttőson egy önálló rom. kath. plebánia szerveztessék.

Tanítónők figyelmébe. A báttaszéki iskolánál a jövő iskolai évben két tanítónői állás fog szerveztetni, kik a novendekeket a tantárgyakon kívül a kézimunkában is fogják oktani.

Hossza, vége nincsen. A B u n y e v á c z-féle híres családi ügyet a felső bíróság újból feloldotta és így harmadszor kerül végtárgyalásra. Bunyevecz molnár legény, ki több paraszt ember közreműködésével nagy rabúriával mások ingatlanaira kölcsönöket vett fel és váltókat hamisított — törvényszékünk által első ízben öt esztendei fegyházra ítéltetett. Akárhogy boncolgatják is a dolgot, sorsát Bunyevecz uram sem kerüli el s marad minden a régivel.

Orgyilkosság. M. hó 25-én este 9-10 óra közt Mohácsra a Kosztolányi-utcában lévő dördt el és a polgári orjárt az utcán végig menve, a földön egy emberi holttestet talált vértől elborítva. Közlebbi vizsgálat után a halott egyben Bozsucsán Vászó ismertett fel. Ugyanazon Bozsucsán Vászó ez, ki a mult hóban agyonlőtt Páncs Lázó meggyilkoltatásával volt gyanúsítva és e miatt vizsgálat alatt állott. Úgy látszik, hogy mindkét orgyilkossági eset közt összefüggés van.

Takarékos közösg. Kölesd tolnamegyei közösgben a szorgalmas, takarékos lakosság a postatakarékpénztár életbe léptetése, tehát mult évi február hó 1-től tízezer forintot helyezett el a postatakarékpénztárba. — E szép eredményhez hozzájárult Lágler Sándor evang. lelkes ur, ki az iskolás gyermekekkel ösmertette meg első sorban a takarékoság áldásait, vivén magával takaréklapokat s betét könyvecskét. Ha papjaink és tanítóink mindenféle így fogják fel a nép érdekét, hazánkban nem csekély 1.600.000 forint maradt volna betétként, hanem legalább tízezer anyyi!

Szerencsétlenség a Dunán. Csicséri Kálmán János mohácsi lakos a szigetből fát akarván hozni, nevéjei és kis leányával szánon indult át a Duna jégén. A Duna tulso szele azonban már fel lévén engedoe, egy ott leve lélekvesztőn bizonyos Új Pista nevű egyén az asszonyt és kis leányt a szigeti partra vitte, mire eltávozott. Ekkor az asszony, hogy a jégben maradt férjét átvigye, ismét visszatlt a ladikba s elég könnyelműen kis leányát, sőt Vince József révész kis fiát is a ladikba engedte. Az átvezésnél a gyermekek nyugtalanokdván, a ladik felbillent és mindhárman a vízbe estek, honnét a révészfiú a ladikra felkapaszkodván, megmenekült, míg Kálmáné gyermekeivel együtt odaveszett. A szerencsétlen férj és apa néhány ölnyi távolságról kétségbe esve nézte, hogy szeretteit mint temetik el a hullámok, annél-hogy segíteni tudott volna rajtuk. Az asszony holttestét csakhamar ifogták, a kis leány azonban nem került meg.

A „Leányvilág“ 3-ik száma megjelent a következő érdekes tartalommal: Az őrangyal. Elbeszélés. Márki Gabriellától. (Folyt.) — Alkonyatkor. (Költ.) Aspasiától. — Betegápolás. (Kép.) — Tündér Ilona.

Mutatvány a most megjelent „Mondafüzér“-ből. (Folyt.) — Első vásárlás. (Kép.) — Tárcá. Itt is, ott is. V. Horvát Józseftől. — Az ókori népek vallása. (Mitologia.) — Téli kép. (Kép.) — Képeinkhez. — Mit főzzünk holnap? — Toussaint-Langenscheidt francia önképzési levelei — Talányok. — A 2. számban közölt talányok értelme. — A borítékon: Felhívás előfizetésre. Tartalom. Heti naptár. Társalgó. A 2. számban megjelent talányok megfejtői. A mi postánk. — Fialat lányoknak igen ajánlhatjuk. Megjelenik havonként kétszer. Előfizetési ára egész évre 4 frt, mely Kalocsa Róza a „Leányvilág“ szerkesztő és kiadótlajdonosának Czeplétre küldendő. Szerkesztőség és kiadóhivatal Czepléden, Eötvös-tér.

Vegyes hírek. A d o m b o v á r i szolgabírószáji végrehajtó: Szabó Kálmán köteleesség mulasztás miatt elbocsátottat. Helyébe Kelemen László alkalmaztatott. — V r b n a Rudolf gróf volt bölcskei birtokosnak hasonlóvü fia eljegyezte Bécsben Chorinszky Viktor Pál gróf leányát: Teréziát. — Z s u l y e v i t s Demjén kir. törv. bíró meghalt 1-én 66-ik évében Zomborban. — A b a j a i k a s z i n o elnökévé Janovich Aurél, alnökévé Szutryé Lipót választott meg. — B e n d e k o v i c s István új-majori íspán (Keszthely mellett) eljegyezte Thomka Ilona kisasszonyt Zala-Szántón. — P r o s z t János törvényszéki jegyző Zala-Egerszegen oltárhoz vezette Sümegen Takács Alajos ügyvéd leányát: Margitot. — F e j é r Gyula újdíeki apát-plebános az odaváló fogimnájában 1000 frtos alapítványt tett. — A b á t t a s z é k i önkéntes tűzoltó-egylet 8-ikán tartá tisztújító közgyűlését. Elnök Ohrmann Gusztáv, alelnök Dörmény Ferenc, titkár Engel Mór, főparancsnok Angyalffy Imre, alparancsnok Csátry Aladár, orvos Boskovitz Mór dr., mászó parancsnok Schuler József, szivattyú-parancsnok Mayer István, szertáros Rovatek Pál, mászó vezető Eisenberger Antal, rajvezető Csida Sándor, csövezetők Kovácsics Ferenc és Mayer Antal, ki egyuttal pénztáros is.

Szerkesztői üzenetek.
Névmás. Intézkedünk, hogy kérelme teljesítésével a tiszteletdíj megindításuk s reméljük hogy eddigi buzgalma, mi igazán elismerést érdemel, ezután is nem hogy csökkenni nem, de növekedni fog.

Gabona-árjegyzék
a Pécsétt 1887. évi február 5-én tartott hetivásárról.

100 kilogramm jó	középszerű	legálábbvaló
Buza . . . . . 9 frt — kr.	8 frt 60 kr.	7 frt 10 kr.
Kétszeres . . . . . 7 frt 20 "	7 " "	" " "
Rozs . . . . . 6 frt 30 "	6 " 10 "	" " "
Arpa . . . . . 6 frt 50 "	6 " 20 "	" " "
Zab . . . . . 6 frt 40 "	6 " 20 "	" " "
Kukoricza . . . . . 5 frt 80 "	5 " 70 "	" " "
Hajdina . . . . . 5 " 80 "	5 " 70 "	" " "
M e t e r m á s z a :		
Széna . . . . . 3 frt 80 kr.	Szalma . . . . . 2 frt 20 kr.	

Laptalajdonos: Fekete Mihály.
Felelős szerkesztő: Feiler Mihály.

Hirdetések

Fekete szatin mervellex (egész selyem) méterenkint 1 frt 15 król 6 frt 45 krig (16 különböző minőségben) egészben és darabokban vámentesen házhoz szállít **HENNEBERG** G. (os. kir. advari szállító) selyemgyár-raktára Zúrichben. Minták kívánatra. — Levelek 10 krajcárba kerülnek.

Pécsétt.

Traub B. és társaság
különböző minőségű szövetek, szőnyegek, kárpitok, függönyök, papírok, stb. készítenek és szállítanak.

Műhl Mihályné
szül. MAASBURG AGNES-nak

1910. évi február hó 11-én, éjjeli 1 órákor, hosszas betegség után, életének 28-ik évében történt gyászos elhunyat.

A boldogultnak hült tetemei folyó hó 13-án délutáni 4 órákor fognak Szigeti Országút 63-ik számú házában beszenteltetni és innen a budai külvárosi közsirkertbe örök nyugalomra tetetni.

Az engesztelő szent miséidőzöt pedig f. hó 14-én délelőtt 10 órákor fog a szigeti külvárosi plebánia-templomban a Mindenhatóknak bemutatanni.

Mely tiszteltetle az elhunynak rokoni és ismerősi tisztelettel meghivatnak.

Pécsétt, 188. évi február hó 11-én.

Áldva legyen emléke!

Műhl Mihály, férj. Özv. Maasburg Bertha, mint anyja.
Hj. Műhl Mihály, Műhl Suszanna, gyermekei.
Műhl Sámuel és neje szül. Trittmannel Rozina, Műhl Konrad és neje szül. Boqnár Leopoldina, Műhl Gusztáv és neje szül. Marton Terez, sógor és sógornő.

„Valólat“ temetőjei intézet Kis-tér 11. sz.

Arverési hirdetésny:
A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Baranyamegye gyámpénztára végrehajtónak Riesz Boldizsár és neje végrehajtást szenvedő elleni 575 frt 24 kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő, a veméendi 849. sz. tjkvben felvett 1643. hsz. szőlőre az árverést 550 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenneb megjelölt ingatlanok az 1887. évi február hó 26-ik napjának délelőtt 10 órákor Veméend község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 55 frot,vagy az 1881. LX.t.c. 42. §-ában jelzett árfoylamalm számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazgásgyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 17. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1886. évi december hó 3-ik napján.

WARGA JENŐ,
kir. törvényszéki jegyző.

1759

Tehetséges fiatal segéd,
ki a német, horvát és magyar nyelvben teljesen jártas, fűszer, és csemegeüzletben azonnal felvétetik. — Ajánlatok — arckép melléklésével — ily cím alatt intézendők:

Herre Antal,
Eszék, (Vár.)

2899/1886.

Arverési hirdetésny.
A siklósi kir. járásbírószá mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Antal Gyula budapesti lakos végrehajtónak Dudok Dávid és neje Nagy Zsuzanna tésenfai lakos végrehajtást szenvedő elleni 110 frt tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a siklósi kir. járásbírószá területén levő, a Tésenfai és Viszló község határában fekvő, a tésenfai 32. sz. tjkvben felvett 9/16 telkeknek Dudok Dávidot illető részére 741 frt becsértékben, a 304. hszsz. maradvány földnek ugyanőt illető részére 263 frt becsértékben, a 358 hszsz. maradvány földnek őt illető részére 118 frt becsértékben, az 507. hszsz. maradvány földnek őt illető részére 108 frt becsértékben, a 610. hszsz. maradvány földnek őt illető részére 161 frt becsértékben, továbbá a tésenfai 65. sz. tjkvben felvett + 310. hszsz. maradvány földre 159 frt becsértékben, a tésenfai 66. sz. tjkvben felvett 43. sz. kertre egészben 56 frt becsértékben, a tésenfai 69. sz. tjkvben felvett 484. hszsz. maradvány földre 21 frt becsértékben, a tésenfai 72. sz. tjkvben felvett 120. hszsz. fekvőségre 64 frt becsértékben, a 217. hszsz. fekvőségre 25 frt becsértékben, a 431. hszsz. fekvőségre 41 frt becsértékben, a tésenfai 76. sz. tjkvben felvett 56. hszsz. 28. sz. ház, udvartér és kertre 152 frt becsértékben, végre a viszlói 453. sz. tjkvben felvett + 2341. hszsz. ingatlanra 477 frt becsértékben elrendelte és hogy a fenneb megjelölt ingatlanok az 1887-ik évi február hó 26-ik napjának délelőtt 10 órákor Tésenfai, délután 3 órákor Viszló községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 74 frt 10 kr, 26 frt 30 kr, 11 frt 80 kr, 10 frt 80 kr, 16 frt 10 kr, 15 frt 90 kr, 5 frt 60 kr, 2 frt 10 kr, 6 frt 40 kr, 2 frt 50 kr, 4 frt 10 kr, 15 frt 20 kr, 47 frt 70 kr készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfoylamalm számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazgásgyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A siklósi kir. járásbírószá mint telekkönyvi hatóságnak 1886. évi szept. hó 18-ik napján tartott üléséből kiadta:

VISY PAL,
kir. aljárásbíró.

Korcsma bérbeadás.
A szabolcsi bányán levő társulati korcsma f. évi április hó 1-től kezdve öt egymásután következő évre bérbe adatik.

A bérleti feltételek alulírottnál megtekinthetők, hol a 200 fitnyi bánatpénzzel és „korcsma-bérlet“ felirással ellátott ajánlatok f. évi március hó elsejének déli 12 órájáig benyújtandók.

I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társulat bányafelügyelete Pécsétt.

